

Preek, vrede als vrucht van de Geest
Jesaja 32:14-20 en Galaten 5: 19-23

In vrede leven, dat willen we allemaal wel. Ik ken bijna niemand die graag ruzie heeft. Niemand wordt blij van conflicten. Maar ze zijn er vaker dan je lief is Paulus heeft het over: vijandschap, tweespalt, jaloezie, woede, gekonkel en rivaliteit. We krijgen we er allemaal mee te maken, de één meer dan de ander, maar toch... We willen allemaal vrede, maar het lukt niet omdat te bereiken. Waarom is dat eigenlijk?

Ik kwam een psychologisch model tegen dat mij hielp om dat te begrijpen. Want het gaat het erom hoe je tegen andere mensen en tegen jezelf aankijkt. Hoe kijk je naar jezelf? Vind je jezelf in principe oké, of wijs je jezelf

af? En hoe kijk je naar andere mensen. Vind je dat andere mensen in principe te vertrouwen zijn of niet? En als je dat bij elkaar legt krijg je vier combinaties. Ik ben oké en jij bent ook oké. (rechtsboven) Ik ben wel oké, maar jij niet oké (rechtsonder) Ik ben niet oké, maar jij wel. (linksboven) Ik ben niet oké, en jij ook niet (linksonder) Waar zit jij het meest? Het is natuurlijk een

maar model en dat is altijd een versimpeling. Meestal ligt dat niet zo zwart-wit. Want iemand vindt zichzelf 100% oké of niet. Dat geldt ook voor de ander. Vaak zit het er ergens tussenin Meestal zitten we zo globaal in één van de vier levensposities Deze grondpatronen van denken krijg je meestal van huis uit mee. Ook wat je mee hebt gemaakt is bepalend. De combinatie rechtsboven is het meest gemakkelijk. Deze mensen zullen niet zo snel in conflicten terecht komen. Bij de andere drie zal dat vlugger het geval zijn. En het draait daarbij allemaal om vertrouwen. Want als je weinig vertrouwen in jezelf hebt, dan brengt dat je snel in problemen. En als je helemaal niemand vertrouwt, dan zul je moeite met relaties hebben. Het is dus belangrijk dat je op één of andere manier vrede met jezelf hebt of krijgt. Daar begint het mee. Maar hoe krijg je vrede met jezelf? Hoe komt het zover dat je jezelf enigszins oké vindt. Want niet iedereen is even blij met zichzelf. We hebben allemaal onze schaduwkanten. En de één veroordeelt zichzelf vaak. En de ander ontkent ze en huppelt ogenschijnlijk gemakkelijk door het leven. Weer een ander onderdrukt ze.

Hoe leef je in harmonie met jezelf? Ik ben ervan overtuigd dat de sleutel daarvoor bij God ligt. Met de vrede van God die alle verstand te boven gaat. Dat is iets wat ons geschonken wordt. Want de Bijbel gaat er vanuit dat we van nature in conflict zijn. Zonde wordt dat genoemd. We zijn in conflict met God, met onszelf en de ander. De Bijbel stelt dat ons meest fundamentele probleem is dat we van nature met de rug naar God toe staan. Diep van binnen willen we niks te maken met God en het goede leven wat Hij voor ons bedoelt heeft. Er is een kloof. Dat is het slechte nieuws. Maar het goede nieuws is dat God, door Jezus Christus, die kloof overbrugt heeft. Jezus heeft de kloof tussen hemel en aarde gedicht. Verzoening heeft dat in de Bijbel Elders, in Efeze 2, zegt Paulus het zo: *‘Nu bent u, die eens ver weg was, in Christus Jezus dichtbij gekomen, door zijn bloed. Want hij is onze vrede, hij die met zijn dood de twee werelden één heeft gemaakt, de muur van vijandschap ertussen heeft afgebroken (...). Zo bracht hij vrede en verzoende hij door het kruis beide in één lichaam met God, door in zijn lichaam de vijandschap te doden. Vrede kwam hij verkondigen aan u die ver weg was en vrede aan hen die dichtbij waren: dankzij hem hebben wij allen door één Geest toegang tot de Vader.’* (Efeze 2:13-18) Vrede als vrucht van de Geest is dus allereerst: verzoening, nieuwe verbondenheid met God. In het Engels zijn er twee woorden voor verzoening: Reconciliation en Atonement. In de dat laatste woord zit ‘one’, één. At-one-ment. Verzoening is tot één maken, bij elkaar brengen. Muren afbreken en kloven dichten. Dát is verzoening. Dat gebeurde aan het kruis.

Maar je kunt je afvragen, waarom was daar de weg van Jezus Christus voor nodig? Waarom niet gewoon ‘zand erover’? Had God niet zonder de weg van het kruis ons vrede kunnen geven? Dan kom ik bij onze lezing uit Jesaja. Daar staat een prachtige zin in. “Dan zal gerechtigheid vrede stichten, ze brengt rust en vertrouwen voor altijd.” (Jes 32: 17) De weg naar vrede loopt via gerechtigheid. ‘Gerechtigheid brengt vrede voort’, zongen we. Heel vaak wordt vrede als een saus gebruikt om het kwaad te bedekken. Maar dat werkt niet. ‘Zoals mensen soms zeggen: Ik leg me er maar bij neer. Want mijn collega wil het maar niet begrijpen. Laat ik maar weer ‘gewoon’ doen.’ Dat gaat even goed, maar al snel gaat het broeien. Vergeving en verzoening zonder het erkennen van het kwaad, dat gaat niet werken Ergens moet de prijs zichtbaar worden. In onze badkamer zaten er van die zwarte schimmelplekken op de muur. De schilder zei: ik smeer er wel wat anti-schimmel verf overheen. Maar na een paar maanden zagen we weer van die zwarte puntjes tevoorschijn komen. En na een tijdje waren de zwarte plekken weer helemaal terug. Zo gaat het soms ook met vrede. Er wordt vrede gesloten, maar er wordt geen recht gedaan. Zoals met die collega. Dat gaat niet werken. Eerst moet het kwaad benoemd worden en daarna rechtgezet. En aan het kruis kwam het kwaad openbaar. Wij mensen spijkerde Gods wandelende liefde aan het kruis. Want als wij erbij gestaan hadden, dan hadden we ook

geroepen: kruisig hem, kruisig hem. Dat is de confrontatie met het kwaad in ons. Maar de weg liep niet dood. God liet het daar bij zitten. Hij wekte Jezus Christus op tot onze vrede. En als wij onze handen open doen ontvangen wij de vrede van God die alle verstand te boven gaat. En God zegt tegen jou: Jij bent wat mij betreft oké. Mijn vrede geef ik aan jou. Wellicht lig je vaak overhoop met je zelf en heb je helemaal geen vrede met jezelf. Misschien zelfs wel terecht omdat je er een potje van maakt. Maar ik kies ervoor de kloof te dichten en met jou een verbinding aan te gaan. IK leef in vrede met jou. Je hoeft alleen je handen te openen ...

In de Bijbel is vrede, wat je zou kunnen noemen, een ui-begrip. Een kern met daarom heen schillen, lagen. De kern van de vrede is vrede met God. De vrede die God met jou sluit. Daaromheen zit de schil van vrede met jezelf. Als God tegen jou zegt: jij bent wat mij betreft oké, dan helpt dat omdat ook tegen jezelf te zeggen. Als God mij aanvaardt, waarom zou ik mijzelf dat niet aanvaarden. De vrede van God helpt je om vrede te hebben met jezelf. Dan is er de volgende schil. Dat is de vrede met de ander. Als je vrede hebt met jezelf, als je tevreden bent met jezelf dan helpt dat enorm om met anderen in vrede te leven. Mensen die vaak conflicten hebben, zijn vaak in conflict met zichzelf. En dan is er een nog buitenste schil. Dat is vrede op grote schaal. Dat is alles en iedereen in een samenleving tot z'n recht komt

We hebben het over vrede als vrucht van de Geest. En die vrede is een aspect van de liefde, zoals we eerder zagen. En die vrede is in de kern vrede met God. Dan komt als het goed is een kettingreactie op gang. Maar het begint allemaal

met ontvangen. Want vrede is een vrucht. En weten een vrucht kunnen we niet maken. Er zijn mensen die strijden voor vrede. Je voelt wel dat is lastig. Vooral als dat gebeurt uit angst, of uit boosheid. Want voordat je het weet neem je de strategie van wat je bestrijdt over. Dan wordt je ook agressief of boosaardig. We moeten ons steeds weer voor ogen houden dat vrede een vrucht van de Geest is. Hoe kun je die laten groeien is dan de vraag. De kern is dat je zelf gekend en bemind weet door God. De Geest verzekert ons dat wij

een kind van God zijn. (Rom. 8:16) God fluistert tegen je: 'Jij bent mijn geliefde zoon, geliefde dochter. 'Ik ben blij met je. 'Jij bent voor mij oké.' En die fluisterende stem kun je vooral in de stilte horen. Dan de zal vrucht van de vrede gaan in je groeien Moeder Teresa zei het zo:

**De vrucht van stilte is gebed;
de vrucht van gebed is geloof;
de vrucht van geloof is liefde;
de vrucht van liefde is dienstwerk;
de vrucht van dienstwerk is vrede.
en vrede leidt weer tot stilte....**

Moeder Teresa

Zullen we de tekst nog een keer opzeggen? De vrucht van de Geest is liefde: vreugde, vrede, vriendelijkheid, geduld, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Amen